א מיי פי״ל מהלי

נדרים הל' [כה] כו ממג לאוין רמב טוש"ע יו"ד סי' רלד סעי' א וסעי'

יב: סב ב מייי שם פי״ב

טוש"ע שם סעי' סט: סג ג מיי וסמג וטוש"ע

שם וסי׳ רכח סעי׳ יו:

הגהות הב"ח

(ל) רש"י ד"ה נערה (לי)

וכו' נערה בוגרת ומת

לכיס נערה שלא בגרה ומת אביה נערה שמת

אביה ומשמח:

תומפות

המשיא בתו קשנה. ונכנסה לחופה וגירשה

ועדיין היא קטנה או נערה

בריה קיימין וזו היא יתומה בחיי האב שבכל

הָש"ס: קונם שאני נהנית

לאכא ולאכיך אם אני

עושה לפיך. אם אני מהנית לך אינו יכול להפר

דאפילו לברים שבינו לבינה

הרב רבי אליעזר וברוב

נראה יותר דהכי נמי אמרי

רבנן דפליגי ארבי נתן בגמרא: זו דברי רבי יהודה. דכייל משעה מיני

נערות אבל חכמים אומרים

שלשה מיני נערות כלומר לא חשיבי אלא שלש דלא

סליני בחידי: תביא שאבי

טעמיה הוא שאין בעל מפר

עד שיחול ולא חל עד

שתשמש לבעל ועוד דלא חשיב ליה נדר שבינו לבינה

ילא נראה דא"כ מנלן לר׳

שיחול דלמא כל טעמו יש

דלא הוי נדר שבינו לבינה ונראה דשפיר הוי דברים שבינו לבינה כיון שעל ידי

שתעשה לפי בעלה תאסור לההנות אביה משיאה בעלה שם רע בשכינותיה ולא דמי

לשאיני עושה לפי אבא ולפי

לא יפר. פירש הרב אליטור מסחברא

תהנה

י שתעשה לפיו ולא לאבא ולאביה לשון

יהודה אומר אף

סלי"ב סמג שם

נערה בשעה שנדרה שלא בגרה עדיין והיא יחומה. בחיי האב. והנך תלתא יתומה בחיי האב כיילא להו: בוגרם ומם אביה. שבשעה שנדרה היתה בוגרת ומת אביה דהיינו יתומה ממש. והנך תלתא נמי מת אביה כייל להו: נערה שמת אביה ומשמת אביה בגרה וכו'.

הנך תלתא דקתני בוגרת כיילא להו: רבי יהודה חומר חף המשיח חם בתו קטנה וכו' ועדיין היא נערה. אשמעינן דאפילו היתה קטנה כשנשאת ילתה מרשות אביה בהנהו נשוחין וכי קתני ועדיין היא נערה ה"ה נמי דאפי׳ היא קטנה כיון שנשאת אין לאביה רשות בה והאי דנקט נערה משום דנדרי קטנה אינם כלום: גבו' אבל חלמים אומרים שלש נערות נדריהן נדר. דהנך תלתא כייל להו תשע דמתניתין שאף ר׳ יהודה לא אמרה אלא לחדד את התלמידים וכדכתיבנא במתני': בותבר' קונם שחני נהנים לחבח ולהביך הם הני עושה על פיך שהני נהנית לך אם עושה אני על פי אבא ועל פי אביך ה"ו יכול להפר. נראה בעיני דלה זו הף זו קתני דהי תנה רישה בלחוד סד"ה דמש"ה יכול להפר משום דמהשתא מיתסרא אי בהנאת אביה משום נדרה אי במה שתעשה לפיו משום תנאה וכיון דליכא בחד מהנך גווני מידי דגריע טפי מדברים שבינו לבינה מש"ה יפר דכיון שכן

חל הנדר מקרי כיון שאי אפשר שלא תאסר לפחות בדברים שבינו לבינה אבל בשאני נהנית לך אם עושה אני על פי אבא ועל פי אביך דבהא בתנאה דידה לית בה לא ענוי נפש ולא משום דברים שבינו לבינה סלקא דעתך אמינא דלא מצי מפר קמ"ל כיון דתלתה תנאה בדבר שהיא עשויה לעבור עליו שאי אפשר לאשה שתעמיד עלמה שלא תעשה לאביו ולאביה הרי זה יכול להפר דקקבר תנא

דמתניתין דכי האי גוונא בעל מפר °אע"פ שלא חל הנדר: גבו' סניה שהני נהנים להבה ולהביך הם עושה הני לפיך וכו' נטולה אני מן היהודים אם משמשתך רבי נתן אומר לא יפר וחכמים אומרים יפר. נראה לי דתנא דברייתא נמי נקט הני תרי גווני לרבותא תנא קמא לרבותא דרבנן ובתרא לרבותא דרבי נתן דבגוונא קמא נדרה בעינוי נפש וכרבנן דסבירא להו בהנאת פלוני עלי ענוי נפש הוי וכדאמר שמואל אליבייהו לעיל בפירקין (ד' פב.) ותנאה בדברים שבינו לבינה דהיינו אם עושה אני לפיך וסלקא דעתך אמינא כיון דתנאה בחד גוונא ונדרה בחד גוונא אפי׳ לרבנן לא יפר דאכתי נדרה לא חייל קמ״ל דאפי׳ בכי האי גוונא לרבנן יפר ואידך גוונא נטולה אני מן היהודים לרבותא דרבי נתן תנא ליה דאע״ג דמהשתא מיתסרא בדברים שבינו לבינה ותנאה ונדרה בחד גוונא הוא דהיכי תעביד תשתש מיתסרא בתר הכי בתשמיש לא תשמש איכא משום דברים שבינו לבינה וסלקא דעתך אמינא דאפי׳ רבי נתן מודה בכי האי גוונא דיפר דחל

> אביך דאמר לעיל דאינו יכול להפר כיון שאסרה עלמה מאיליה דלא חלתה הנדר בעשייתה לפי הבעל וטעמא דרבי נתן משום דקבירא ליה דאין בעל מיפר עד שיחול הנדר ורבנן סברי דבעל מיפר קודם שיחול: גבולה אני בון היהורים. אתרה במשמיש אם אני משמשך בעל מיפר עד שיחול הנדר ורבנן סברי דבעל מיפר קודם שיחול: גבולה אני בון היהורים. אתרה במשמיש אם אני משמשך פעם אחת רבי נתן אותר לא יפר עד שחמשבו וחב"א יפר מיד דנדר זה היו שפיר בינו לבינה שאם חשמש לו פעם אחת פשם אחת רבי נתן אותר לא יפר עד שחמשבו וחב"א יפר מיד דנדר זה היו שפיר בינו לבינה שאם חשמש לו פעם אחת מהא אסורה לו לעולם דבעל היו בכלל היהודים הילכך מיפר קודם חשמיש דאין לריך שיחול: הדוא גברא דאשר תיאשר הגאת עלשא. כלומר כל הנאות שבעולם אי נסיבוא איתתא עד שאלמוד כל הש"ק ולא חל האיסור עד שנשא האשה: והאו נכבא ותובליא. [כלין שמודלין צו פירות ולא היה יכול לינע ולנמוד: שבשיה. כלומר הטעהו (א"ל) ישא אשה ולא יאסר בהנאת העולם נשא אשה ונאסר.

נערה שלא בגרה והיא יתומה בוגרת ומת

אביה נערה בוגרת ומת אביה נערה שלא בגרה ומת אביה נערה שמת אביה ומשמת אביה בגרה בוגרת ואביה קיים נערה בוגרת ואביה קיים ר' יהודה אומר אף המשיא בתו הקטנה ונתאלמנה או נתגרשה וחזרה אצלו עריין היא נערה: **גכו'** א"ר יהודה אמר רב זו דברי ר' יהודה אבל חכ"א ∗שלש נערות נדריהן קיימין בוגרת ויתומה ויתומה בחיי האב: **כותני'** יקונם שאיני נהנה לאבא ולאביך אם עושה אני על פיך שאיני נהנית לך אם עושה אני על פי אבא וע"פ אביך הרי זה יפר: **גכו'** תניא שאיני נהנית לאבא ולאביך אם אני עושה לפיך ר' נתן אומר לא יפר וחכ"א ייפר נמולה אני מן היהודים אם משמשתך ר' נתן אומר לא יפר וחכ"א יפר ההוא גברא דאיתסר הנייתא דעלמא עליה אי נסיב איתתא כי לא תנינא הילכתא ירהים בגפא ותובליא ולא אמצי למיתנא אתא רב אחא בר רב הונא ישבשיה ואינסיב איתתא

דלאו נדרי עינוי נפש אינוז דלאו כל כמיניה לאפקועי שיעבודא מינה אפי׳ הכי דברים שבינו לבינה הויין ויכול להפר כלומר הרשות בידו: גבו' ר' נתן אומר לא יפר. דקסבר הואיל ועדיין לא חל הנדר שכל זמן שלא עשתה לפי בעלה ולא שימשתו אינה אסורה לאביה ולאביו ולא יפר: וחל"ה יפר. אע"פ שעדיין לא חל הנדר עליה: ההוא גברא דאמר מיחסר הנייחא דעלמא עליה אי נסיב אימסא כי לא סנינא הלכסא. ושרקיה כלומר תיתסר הנאת עולם עלי אם

אקח אשה עד שאשנה הלכות: רהיט בגפא וחובליא. גפא קרי סולם שעולין בו באילן תובליא חבל שתולין בדקל ומושכין להם למטה הענפים שבהן התמרים ומשל של בני אדם הוא רך למעלה ולמטה לעסוק ולשנות הלכות ולא איסתייעא מילתא. ואית דמפרש דהיינו בכפא רץ יחידי למעלה ולמטה כאדם שעולה בחבל באילן:

נערה שלא בגרה והיא יחומה בוגרת ומת אביה נערה בוגרת ומת

אביה (א) ונערה שמת אביה ומשמת אביה בגרה בוגרת ואביה

קיים ר' יהודה אומר כו'. בוגרת והיא יתומה בשעת הנדר היתה

בוגרת וכבר היתה יתומה מבעלה כלומר יתומה דמתניתין יתומה

בחיי האב כדמפרשי רבון בגמ' דיחומה דשייך למימר בבעל כבאב

דיקא נמי היכא דתני מיתת האב תני

לה בפירוש בוגרת ומת אביה:

גבו' זו דברי ר' יהודה. דקתני

תשע: הכל הכמים הומרים שלש

נערות נדריהן קיימין בוגרת ויתומה

וימומה בחיי האב. וכולהו תשע

דמתני' נכללות בהני שלש: בזתבי'

קונם שאיני עושה לאבא ולאביך.

כלומר שאני נותן להם יהא עליהם

קונס: הרי זה יכול להפר. אע"ג

ושרהיה

סובליא. חבל כדאמרי׳ בבבא בתרא (דף לג:) מאן דנקט מגליא ותובליא ואמר אזיל ואגזור דיהלא דפלניא: ושבשיה ואנסביה איססא

קיים נדרה בנערות ובגרה ואביה קיים. ושתים שבאו נערה ומת אביה: המשיא את בתו כשהיא קמנה. כיון שנכנסה לחופה ינאת מרשות אביה: גם' שלש הנדר מיקרי קמשמע לן דאפי׳ הכי כיון שעדיין לא חל ממש לא יפר: ההוא גברא דאמר החסר הנאחה דעלמא עלי. שאסר על עלמו הנאת הבריות אי נסיבנא איתתא כי לא תנינא שהיה רולה ללמוד תורה קודם שישא אשה כדי שלא יתבעל מחמתה על עלמו הנאת הבריות אי נטרות נדריהו קיימיו. כדאמרינן בפרק קמא דקידושין (דף כט:) רחיים בלוארו ועוסק במורה: רהיע בגפא וחובליא. [במקלו] ותרמילו שהשחדל בכל כחו האב וכל הנך דמתניתין ללמוד: ולא אמלי למסני. לא עלה בידו: ושבשיה. הטעהו לומר שלא יהא נאסר לאחר מכן ואנסביה אסתא כדי שיחול הנדר:

ושרקיה עושה אני על פיך בו' הרי זה לא יפר. שמעשה לגעלה ולא מהנה לאביו ולאביה ואף דברים שנינו לגינה לא הרי זו גירסת הדב רכי אליעזר ובכל הספרים כתוב הרי זה יפר וכן נראה דאמיא כרצגן דרכי נתן דריון דנאסקה בהכאת אביה ואביו על ידי שהיא עושה לגעלה גנאי הוא לגעל והוי דברים שבינו לבינה: גמ' ר' גתן אומר לא יפר. פירוש לא יפר עתה דכל זמן שלא עשתה לפי בעלה לא נאסרה בהנאתם דסבר רבי נתן דאינו מפר עד שיחול הנדר אבל אחר שעשתה לפי בעלה ונאסרה בהנאחם מצי מפר דהוי שפיר דברים שבינו לבינה כדפרישית לעיל ואין לפרש דר' נתן סבר דלא הוי . הבנים שבעו לבינה באחם האם כל הוא לאמוראי דרבי נתן סבר דאינו מפר עד שיחול הגדר: וחבסיים אומרים יפ הבעל מפר אנ"פ שלא אל הגדר דאם משמשנו פעם אחת מאסר עליו עולמית דבעל בכלל יהודים אימיה: תיתבר

דעלמא עלי. אסר עלמו ככל הנאות שבעולם אם ישא אשה קודם שילמוד הלכות ואט"ג דאי אפשר לו להיות כלא הנאת בעולם אם ישא אשה קודם שילמוד הלכות ואט"ג דאי אפשר לו להיות בנפא ותובליא ולא מצי למיתנא. כלים הם שמכניסין בהם פירות והיה עסוק במלאכתו ולא עלה בידו ללמוד: אתא רב אחא בר רב הוגא ושבשיה. לקחו בדברים והטעהו שישא העולם לא הוי להיה עולם דסבר רב אחא שאין חסם מתיר עד שיחול הגדר ולכך הולרך להטעותו שישא אשה ואז יתירו לו:

ל) ופי לעלות בראש דהל ל) פייי נעמת בנחש דקנ ללקט חמרים לעשות עבדות לשום חכם שילמדהו ולא עלתה בידו שילמוד כלום. ערוך ערך גפא ב'], ב) [פי׳ פיתה אותו עד שנשא אשה תרגום של פתיתני ה' ואפת ואשתנשית. ערוך ערך שנש ,[′3

גליון הש"ם

בהר"ן ר"ה קונם. אע"פ שלא חל הנדר. עיין :מין לעיל דף פ ע"ח:

פירוש הרא"ש ד' נערה שלא בגרה ומת אביה נדרה כשהיא נערה ומת אביה ואח"כ בגרה ובאת לשאול על אביה ומשמת אביה בגרה נדרה כשהיא נערה וכבר מת אביה ואח"כ בגרה. ו' בוגרת ואביה קיים ונדרה. ז' נערה בוגרת ואביה קיים נדרה כשהיא נערה ובגרה. ח' נערה שלא בגרה והיא יחומה ובאת לשאל בעודה נערה. ט' נערה בוגרת והיא יתומה ובאת לשאל אחר הנערות אלא התנא נקט כל אלו הנשים שנדריהם

לכל מכן המנשים שנדריהם קיים וזהו כללם וכך ראוי לסדרם במשנה שלש שנדרו

שנדרה בוגרת שנדרה ומת אביה בוגרת ואביה קיים.

וארבע שנדרה בנערות ובגרה ומת אביה ובאת לשאל. נערה ומת אביה

יבגרה מח אביה אחר הגדר

בגרה ובאח לשאל נטרו

יתומה ובגרה בשעת הנדר

הימה ימומה ובנרה ובאח

בכלל: מתני׳

בבגרות בוגרת